

Les 1

GRAMMATICA

Transcriptie en uitspraak

In de volgende hoofdstukken wordt de **Hepburn-transcriptie** (Hebon-shiki へボン式) gebruikt. Het voordeel van deze transcriptie boven b.v. het voor Japanse overheidsinstellingen voorgeschreven kunrei-shiki 訓令式 is, dat men hiermee de correcte uitspraak dicht kan benaderen, zonder het Japanse schrift of bepaalde fonetische eigenaardigheden van het Japans te kennen. De grondregels voor de Hepburn-transcriptie zijn, dat de vocalen [klinkers] (boin 母音/bo-on 母音) worden uitgesproken als in het Italiaans en de consonanten [medeklinkers] (shiin 子音/shion 子音) als in het Engels.

De Hepburn-transcriptie kent vijf vocalen en negentien consonanten. De vocalen worden weergegeven met a, i, u, e, en o, de consonanten met k, s, sh, t, ch, ts, n, h, f, m, y, r, w, g, z, j, d, b en p. De vocalen en consonanten worden gecombineerd tot open lettergrepen. M.a.w. een lettergreep (onsetsu 音節) bestaat uit een vocaal, of uit een combinatie van consonant + vocaal. Medeklinkers komen dus niet aan het eind van een lettergreep met uitzondering van de m en de n. De verdeling van vocalen en consonanten is als volgt:

- k komt voor vóór alle vocalen,
- s komt voor vóór alle vocalen behalve de i,
- sh komt voor vóór alle vocalen behalve de e,
- t komt voor vóór alle vocalen behalve de i en de u,
- ch komt voor vóór alle vocalen behalve de e,
- ts komt slechts voor vóór de u,
- n komt voor vóór en na alle vocalen (deze n-klank wordt in het Japans hatsu-on 撥音 genoemd).

N.B. De n komt alleen voor aan het einde van een lettergreep, indien de volgende lettergreep van het woord niet begint met een m, b of p. Indien de n aan het einde van een lettergreep staat en binnen hetzelfde woord gevolgd wordt door een lettergreep die begint met een i of een e, wordt de n genasaliseerd tot ng: cf. het Nederlandse "signaal." Aangezien het dus voor de uitspraak van belang is te weten of de n aan het begin of aan het einde van een lettergreep staat, wordt in de Hepburn-transcriptie gewoonlijk gebruik gemaakt van een apostrof. De conventie is dan de volgende: kin'en きんえん (禁煙) (genasaliseerd), te onderscheiden van kinen きねん (記念) (= ki-nen, dus niet genasaliseerd).

Indien een lettergreep eindigt op een n en de volgende lettergreep van het woord met een m, b of p begint, wordt deze n automatisch als m uitgesproken. **Desalniettemin wordt in de Hepburn-transcriptie in dit geval toch, in navolging van de Japanse kana 仮名**

-schrijfwijze, de klank m als n getranscribeerd.

Dus: nm, nb en np moeten worden uitgesproken als mm, mb en mp.

B.v. enpitsu えんぴつ (鉛筆), "potlood" shinbun しんぶん (新聞), "krant"

- h komt voor vóór alle vocalen behalve de u,

N.B. Vóór de i wordt de h gepalataliseerd: de lettergreep hi klinkt als het Duitse woord Ich, omgekeerd uitgesproken.

- f komt slechts voor vóór de u,

N.B. De Japanse f is een bilabiale f.

- m komt voor voor en na alle vocalen,

- y komt voor vóór alle vocalen behalve de i en de e,

- r komt voor vóór alle vocalen,

N.B. De r is gewoonlijk geen rollende r, maar wordt gevormd door een korte slag van de tong. De articulatiebasis is ongeveer dezelfde als die van de d. I.p.v. de r wordt ook wel een rollende tong-r of een l gehoord. Beide klanken kunnen door native speakers worden voortgebracht.

In tegenstelling echter tot b.v. het Nederlands zijn in het Japans deze klanken niet distinctief, d.w.z. zij worden niet als aparte fonemen onderscheiden. Anders gezegd, het Japanse oor hoort het verschil niet.

- w komt slechts voor vóór de a,

N.B. In dit boek wordt het partikel o, dat het object markeert, in navolging van de kana-仮名 schrijfwijze, getranscribeerd als wo を. **De uitspraak is echter o お.**

- g komt voor vóór alle vocalen,

N.B. De normale uitspraak van de g is als die in het Engelse "green." In inter-vocale positie wordt de g dikwijls genasaliseerd to ng: cf. het Nederlandse woord "ringen." Deze twee klanken zijn in het Japans niet distinctief.

- z komt voor vóór alle vocalen behalve de i,

- j komt voor vóór alle vocalen behalve de e,

- d komt voor vóór alle vocalen behalve de i en de u,

- b komt voor vóór alle vocalen,

- p komt voor vóór alle vocalen.

Het belangrijkste probleem in de uitspraak van het Japans voor de beginner is het onderscheid tussen chō-on 長音, "lange klanken" en tan-on 短音, "korte klanken" en dat tussen soku-on 促音, "dubbele consonanten" en enkele consonanten.

B.v. kita きた (来た), "Ik ben gekomen." (短音)

kiita きいた (聞いた), "Ik heb gehoord." (長音)

kitta きった (切った) , "Ik heb [het] gesneden." (促音)

biru ビル "gebouw" : **biru** ビール "bier" (短音 □ 長音)

chizu ちず (地図) , "plattegrond" : **chīzu** チーズ, "kaas" (短音 □ 長音)

sakka さっか (作家) , "schrijver" : **sakkā** サッカー, "voetbal"(促音/短音 □ 促音/長音)

Dit onderscheid is in het Japans wel, maar in het Nederlands, voorzover het daar al bestaat, niet distinctief, met het gevolg dat Nederlanders niet op het maken of horen van dit onderscheid zijn getraind. De Japanners zijn dat vanzelfsprekend wel. De regels zijn:

- 1) Alle vocalen kunnen in een lange en een korte variant voorkomen. De transcripties zijn dan resp. ā, ī of ī, ū ei of ee, en ō.
- 2) De soku-on 促音, "dubbele consonanten" komen alleen voor binnen een woord, niet aan het begin van een woord. Het zijn reduplicaties van een k, s, t, ch, n, m of p die aan het begin staat van een tweede of volgende lettergreep van een woord. De transcripties zijn resp. kk, ss, tt, tch, nn, nm of pp.

De regel is, dat in het Japans elke lettergreep, d.w.z. elke enkele vocaal of combinatie van initiële consonant + vocaal, eenzelfde lengte of more heeft. D.w.z., de tijdsduur die voor het uitspreken van een lettergreep nodig is, is steeds dezelfde. Finale n en m gelden in dit verband ook als één more.

Het verschil is van groot belang voor de betekenis:

toru とる (取る) , "nemen" <> **tōru** とおる (通る) , "ergens doorheen gaan" (短音) <> (長音)

kitte きて (切手) , "postzegel" <> **kite** きて (来て) , "komende" (□ □) <> (□ □)

kinen きねん (記念) , "herdenking" <> **kinnen** きんねん (近年) , "de laatste jaren" (短音) <> (短音/撥音)

Tōkyō とうきょう (東京) , "Tokio" <> **tokkyō** とっきょ (特許) , "patent" (長音/長音) < > (促音/短音)

byōin びょういん (病院) , "ziekenhuis" <> **biyōin** びょういん (美容院) , "(dames)kapsalon" (拗音/長音) <> (短音/長音)

Er wordt dikwijls gezegd, dat het Japans geen kracht-accent heeft, zoals de moderne Europese talen, maar een melodisch accent. Een melodisch accent wil zeggen, dat de lettergrepen van een woord op een verschillende toonhoogte worden uitgesproken. Indien men de stemtrillingen grafisch zou weergeven, zou er in het geval van een kracht-accent sprake zijn van een grotere amplitude (luidere stem, = krachtiger trilling) en in het geval van een melodisch accent van een grotere frequentie (hogere stem, = snellere trilling). Onderzoek heeft echter aangetoond, dat in het geval van kracht-accenten de lettergreep waarop de nadruk valt, automatisch ook hoger wordt uitgesproken dan de overige lettergrepen van het woord.

Toch zijn er verschillen: een klemtoon kan slechts vallen op één lettergreep binnen een woord, maar in het Japans kan ook een aantal opeenvolgende lettergrepen hoger worden uitgesproken dan de eraan voorafgaande of erop volgende lettergrepen.

Deze intonatiepatronen van hoger en lager uitgesproken lettergrepen worden in het Japans akusento アクセント genoemd. Soms zijn deze akusento アクセント distinctief.

B.v. haná gá 鼻が³ (eerste lettergreep laag, tweede en derde hoog) betekent "neus"

(als onderwerp van de zin)

haná ga 花が³ (eerste en derde lettergreep laag, tweede hoog) betekent "bloem"

(eveneens als onderwerp van de zin)

Per dialect zijn deze intonatiepatronen echter verschillend, zodat ook vele Japanners, die van huis uit geen standaard-Japans spreken of binnenslands enige malen zijn verhuisd, niet in staat zijn om het juiste akusento アクセント van het standaard-Japans te gebruiken.

N.B. In dit boek worden de akusento アクセント niet aangegeven. Zij staan wel in b.v. Kenkyūsha's Japanese-English Dictionary.

Schrift

Het Japans kent een eigen schrift dat is afgeleid van het Chinese schrift. Dit Chinese schrift werd vanaf het midden van de zesde eeuw via Korea in Japan geïntroduceerd. De adaptatie van het Chinese schrift aan de Japanse taal heeft enige eeuwen in beslag genomen. Aanvankelijk maakte men in Japan gebruik van bepaalde technieken die in Korea, waar men al enige eeuwen eerder met het probleem van de adaptatie van het Chinese schrift aan de eigen taal geconfronteerd was, waren ontwikkeld. Vanaf de achtste eeuw zijn Japan en Korea echter elk hun eigen weg gegaan; het huidige Japanse schrift is een uniek Japans product.

Ter notatie van het Japans worden door elkaar drie verschillende schriftsystemen gebruikt, die in het Japans kanji 漢字, hiragana ひらがな (平仮名) en katakana カタカナ (片仮名) worden genoemd.

Hiragana ひらがな en katakana カタカナ zijn twee parallelle systemen van 48 tekens elk. Elk van deze tekens duidt een lettergreep aan, d.w.z. elk teken staat voor hetzij één enkele klinker, hetzij voor één bepaalde combinatie van initiële consonant + vocaal. Deze twee syllabaria zijn gerangschikt in een tabel die in het Japans de gojūon-zu 五十音図 ("Tabel der Vijftig Klanken") wordt genoemd. Met behulp van hetzij het hiragana ひらがな, hetzij het katakana カタカナ, benevens een beperkt aantal diacritische tekens en conventies, kunnen alle in het standaard-Japans bestaande spraakklanken en combinaties van spraakklanken worden genoteerd.

De kanji 漢字 zijn de Chinese karakters. De manier waarop de Chinese karakters in beide talen functioneren, is echter zeer verschillend. Dit komt doordat er grote verschillen bestaan tussen de Chinese en de Japanse taal, die genetisch **niet** met elkaar verwant zijn. Het Chinees is een monosyllabische taal. Dit wil zeggen, dat in het Chinees -- een gering aantal uitzonderingen daargelaten -- alle woorden slechts één lettergreep lang zijn. Deze woorden worden niet vervoegd of verbogen, en bestaan dus uit één morfeem (= "kleinste eenheden van vorm en betekenis in een taal"). Voorts wordt elk dergelijk woord geschreven met een eigen uniek karakter. Het gevolg hiervan is, dat er in het Chinees een één-op-één verhouding bestaat -- wederom een gering aantal uitzonderingen daargelaten -- tussen woord, schriftteken en morfeem en dat elk schriftteken (karakter) slechts één uitspraak ("lezing") heeft.

Een andere consequentie is, dat er in het Chinees net zoveel karakters bestaan als er morfemen zijn. Het grootste Chinese woordenboek telt dan ook tegen de 50.000 karakters; een normaal Chinees woordenboek telt toch nog altijd ca 5000 à 15.000 karakters.

Bij de schriftvormingen die na de Tweede Wereldoorlog in Japan zijn doorgevoerd, is het in Japan gebruikte aantal Chinese karakters teruggebracht tot ca 2000. In de loop van de jaren is dit aantal geleidelijk weer omhoog gegaan en thans circuleren in Japan ongeveer 3000 karakters in het dagelijkse leven.

N.B. In dit verband zijn er twee belangrijke Japanse begrippen die men moet kennen: jōyō-kanji 常用漢字 en jinmeiyō-kanji 人名用漢字. Op de basisschool, shōgakkō 小学校, moet men in Japan thans 1006 Chinese karakters leren. Deze kanji 漢字 worden kyōikuyō-kanji 教育用漢字, "de kanji 漢字 bestemd voor het onderwijs" genoemd. Op de "Junior high school", chūgakkō 中学校 (de onderbouw van de middelbare school, t/m vijftien jaar oud, leerplichtig) leert men nog eens 939 Chinese karakters. Deze in totaal 1945 Chinese karakters die men tot de leeftijd van 16 jaar moet leren, worden jōyō-kanji 常用漢字 genoemd. Dit is dus het minimumaantal dat men in Japan behoort te kennen.

Daarnaast zijn er betrekkelijk moeilijke Chinese karakters die weliswaar buiten de jōyō-kanji 常用漢字 vallen, maar die wel voor persoonsnamen gebruikt mogen worden. Deze Chinese karakters worden jinmeiyō-kanji 人名用漢字, "de kanji 漢字 bestemd voor persoonsnamen" genoemd. Het aantal van deze jinmeiyō-kanji 人名用漢字 werd in september 2004 enorm (met 488 maar liefst) uitgebreid tot 778 en tegelijkertijd werden daarbij nog eens 205 varianten (oude vooroorlogse kanji) ook erkend als jinmeiyō-kanji 人名用漢字.

De één-op-één verhouding nu tussen karakter, woord en morfeem bestaat in het Japans niet. In het Japans zijn de woorden polysyllabisch, en bestaan zij dus dikwijls uit

meerdere morfemen. Anderzijds zijn de meeste karakters geassocieerd met meerdere woorden, d.w.z. zij kennen meerdere "lezingen." De meest adequate beschrijving van dit verschijnsel is te zeggen, dat in het Japans een karakter niet als een symbool voor één bepaald woord fungeert, maar als een symbool voor een bepaald begrip. Langs deze omweg kan een karakter gebruikt worden om de in het Japans bestaande woorden, die met het door het karakter gesymboliseerde begrip worden geassocieerd, te noteren. Welke van de mogelijke "lezingen" men in een bepaald geval moet hebben, moet uit de context worden afgeleid.

De lezingen die in het Japans aan de Chinese karakters worden gegeven, worden onderscheiden in kun-yomi 訓読み en on-yomi 音読み.

Kun-yomi 訓読み zijn autochtone Japanse woorden, die dezelfde betekenis hebben als het begrip dat in het Chinees met dat karakter geschreven wordt. On-yomi 音読み zijn Sino-Japanse lezingen, d.w.z. pogingen om binnen de grenzen van het Japanse klanksysteem de Chinese uitspraak van een karakter te imiteren. Een paar voorbeelden om het bovenstaande te verduidelijken. De on-yomi 音読み zijn hier met hoofdletters geschreven en kun-yomi 訓読み met kleine letters:

Het karakter 山, "berg", wordt in het Chinees shān gelezen. De Japanse lezingen zijn:

yama 山 het oorspronkelijke Japanse woord voor "berg"

SAN 山, gebruikt in Sino-Japanse samenstellingen als SANMYAKU 山脈, "bergketen"

SEN 山, gebruikt in de naam van enkele bergen in Japan, o.a. de DAISEN 大山

Het karakter 上, "bovenkant", wordt in het Chinees shàng gelezen. De Japanse lezingen zijn:

ue 上, "bovenkant"

kami 上, "bovenkant"

agaru 上がる, "naar boven gaan", "klimmen"

ageru 上げる, "naar boven doen gaan", "aanbieden"

noboru 上る, "naar boven gaan", "klimmen"

nobosu 上す / noboseru 上せる, "doen stijgen"

JŌ 上, gebruikt in samenstellingen als JŌZU 上手, "knap", "handig"

SHAN 上 in Shanghai 上海 (de Chinese havenstad Shanghai)

Het karakter 空, "leeg", "hol", wordt in het Chinees kōng of kòng gelezen. De Japanse lezingen zijn:

sora 空, "hemel"

munashii 空しい, "ledig-, ijdel-, nutteloos-, eenzaam zijn"

kara 空, "leeg"

KŪ 空, b.v. in KŪKI 空気, "lucht"

Les 1

N.B. Daar de Japanse taal een "klank-arme" taal is, kostte het veel moeite om Chinese klanken b.v. de klank "ng", weer te geven. Zo zijn diverse klanken, die in het Chinees totaal anders waren, "verjapanst" en vaak tot dezelfde klank geworden.

B.v.

SEI 生 (de huidige Chinese klank is shēng)

SEI 政 (de huidige Chinese klank is zhèng)

SEI 星 (de huidige Chinese klank is xīng)

SEI 西 (de huidige Chinese klank is xī)

SEI 青 (de huidige Chinese klank is qīng)

SEI 静 (de huidige Chinese klank is jìng)

SEI 成 (de huidige Chinese klank is chéng)

SEI 制 (de huidige Chinese klank is zhì)

SEI 勢 (de huidige Chinese klank is shì)

Dit verklaart waarom dezelfde Sino-Japanse lezing voor zo vele kanji 漢字 bestaat. B.v. voor de onyomi 音読み KŌ vindt men in een groot woordenboek meer dan 300 kanji 漢字, waarvan ongeveer 60 binnen de jōyō-kanji 常用漢字 vallen. Er zijn dientengevolge nogal veel homoniemen (woorden die gelijkkluidend, maar verschillend in betekenis zijn) ontstaan.

B.v. SEIKŌ 成功, "succes"

SEIKŌ 精巧, "nauwkeurig uitgewerkt zijn"

SEIKŌ 製鋼, "het vervaardigen van staal"

SEIKŌ 性向, "karakter, neiging"

SEIKŌ 性交, "geslachtsgemeenschap"

SEIKŌ 政綱, "beleid van een politieke partij"

SEIKŌ 生硬, "stijf, stroef"

SEIKŌ 西郊, "de buitenwijk aan de westelijke kant van een stad", enz.

De verjapanzing wordt overigens nog steeds voortgezet bij het overnemen van b.v. Engelse woorden.

B.v. basu バス, "bus" basu バス, "bath" basu バス, "bass (= basstem)"

De regels die **in het moderne Japans** gevolgd worden t.a.v. het gebruik van kanji 漢字, hiragana ひらがな en katakana カタカナ, zijn, dat onverbogen woorden en werkwoordstammen in principe, zoveel als mogelijk is, worden geschreven met kanji 漢字, en dat de partikels, werkwoordsuitgangen, hulpwerkwoorden e.d. die erop volgen, worden geschreven in hiragana ひらがな. Katakana カタカナ wordt gebruikt om leenwoorden en onomatopoeën enz. mee te schrijven. Voor een bespreking van de

toepassing van dit schrift zie Les 7.

N.B. Het hiragana ひらがな waarmee werkwoordsuitgangen, uitgangen van adjectieven en hulpwerkwoorden worden geschreven, heet okurigana 送り仮名, "uitleidende kana 仮名".

B.v. 書く kaku, "schrijven"

書かれる kakareru, "geschreven worden"

高い takai, "hoog, duur zijn"

高くない takakunai, "niet hoog, duur zijn"

Bij de na-oorlogse schrifthervorming heeft men niet alleen het aantal toegelaten karakters beperkt, maar ook de kana 仮名-spelling herzien en een aantal kanji 漢字 vereenvoudigd.

B.v. kowe こゑ (声)

→ koe こえ (声), "stem"

winaka みなか (田舎)

→ inaka いなか (田舎), "platteland"

kefu けふ (今日)

→ kyō きょう (今日), "vandaag"

seugakukau せうがくかう (小学校)

→ shōgakkō しょうがっこう (小学校),

"basisschool"

kuni 國

→ kuni 国, "land"

manabu 學ぶ

→ manabu 学ぶ, "studeren, leren"

In deze vereenvoudigingen is men echter aanzienlijk minder ver gegaan dan in de Chinese Volksrepubliek; men heeft zich meestal gehouden aan van oudsher bestaande varianten.

De beperking van het aantal in officiële publicaties toegestane kanji 漢字 tot een lijst van ca 2000 heeft ertoe geleid dat een aantal woorden en eigen- of geografische namen niet langer in kanji 漢字 kan worden geschreven. Deze worden thans uitgeschreven in hiragana ひらがな, soms in katakana カタカナ, of voorzien van furigana 振り仮名 (= hiragana ひらがな dat rechts naast een karakter wordt gedrukt om de uitspraak aan te geven). Aan deze lijst wordt overigens alleen de hand gehouden in officiële publicaties, kranten, en het verplichte onderwijs. In wetenschappelijke en literaire publicaties kan men zich aanzienlijke afwijkingen en idiosyncrasieën veroorloven.

De karakterwoordenboeken voor het Japans kennen verschillende manieren om de karakters in te delen en op te zoeken. Voor allen geldt dat een juiste telling van het aantal "streepjes" noodzakelijk is. Men moet dus de juiste schrijfwijze van karakters kennen om snel een karakter in een woordenboek te vinden.

Interpunctie

Hieronder volgen een aantal voorbeelden van Japanse leestekens:

Japanse leestekens	Japanse benaming	
。	officieel, <u>kuten</u> 句点, maar meestal, <u>maru</u> 丸	Punt
、	officieel, <u>tōten</u> 読点 maar meestal, <u>ten</u> 点	Komma
・	<u>nakaten</u> 中点 B.v. ヴィム・コック (Wim Kok)	"tussenspunt"
?	<u>Gimonfu</u> 疑問符	vraagteken
!	<u>kantanfu</u> 感嘆符	uitroepteken
()	<u>marukakko</u> まるかっこ (丸括弧)	ronde haakjes
「 」	<u>kagikakko</u> かぎかっこ (鉤括弧)	aanhalingstekens
『 』	<u>nijū-kagikakko</u> 二重かぎかっこ	Dubbele aanhalingstekens om b.v. boekentitels aan te duiden

N.B. Wanneer men Japans "horizontaal" schrijft, gebruikt men ook vaak westerse leestekens.

Meervouden en lidwoorden

Japanse substantieven [zelfstandige naamwoorden] (meishi 名詞) kennen **geen** onderscheid tussen enkelvoud (tansū-kei 単数形) en meervoud (fukusū-kei 複数形); lidwoorden (kanshi 冠詞) bestaan ook **niet**. Het woord yama 山 kan dus, afhankelijk van de context, vertaald worden met "berg", "de berg", "een berg", "bergen" of "de bergen".

Samengestelde woorden en eigennamen

In het Japans kunnen twee woorden worden samengevoegd om samengestelde woorden

te vormen. De relatie tussen beide woorden is meestal die van bepaling en bepaalde, d.w.z. het eerste woord van de samenstelling is een bepaling bij het tweede woord. Dit is een belangrijke karakteristiek van het Japans: de bepaling of het attribuut komt voor het woord dat gespecificeerd of bepaald wordt: v.b. hon 本, "boek" en tana 棚, "plank" vormen samen het woord hondana 本棚, "boekenplank", "boekenkast". Vele Japanse geografische namen en familienamen zijn op deze manier gevormd.

B.v. <u>Yamada</u> 山田	<u>yama</u> 山, "berg" +	<u>ta</u> 田, "rijstveld"
<u>Honda</u> 本田	<u>hon</u> 本, "basis" +	<u>ta</u> 田
<u>Akita</u> 秋田	<u>aki</u> 秋, "herfst" +	<u>ta</u> 田
<u>Takeyama</u> 竹山 <u>take</u> 竹, "bamboe"	+	<u>yama</u> 山
<u>Okayama</u> 岡山 <u>oka</u> 岡, "heuvel"	+	<u>yama</u> 山
<u>Iwate</u> 岩手	<u>iwa</u> 岩, "rots" +	<u>te</u> 手, "hand"
<u>Hiroshima</u> 広島	<u>hiroi</u> 広い, "ruim, wijd zijn" +	<u>shima</u> 島, "eiland"
<u>Aomori</u> 青森	<u>aoi</u> 青い, "blauw, groen zijn" +	<u>mori</u> 森, "woud"

N.B. Bij deze samengestelde woorden wordt dikwijls (maar niet altijd) een stemloze consonant aan het begin van het tweede woord stemhebbend, d.w.z. k wordt g, s wordt z, t wordt d, en sh en ch worden j; de h verandert in deze positie dikwijls in een b of een p. Sluitende regels voor deze klankveranderingen zijn niet te geven. Zie verder Les 14 "Samenstellingen van Chinese karakters" en Les 24 "Persoonsnamen".

De partikels no の en to と

De functie die een substantief in de zin vervult, wordt in het Japans aangegeven door een zg. partikel (joshi 助詞), dat direct gevoegd wordt achter het woord waar het bij hoort. Partikels worden gebruikt om de grammaticale status van woorden en zinsdelen en de relaties tussen woorden en zinsdelen aan te geven. De functie van de Japanse partikels komt dus overeen met de functie die in de Europese talen wordt vervuld door verbuigingsuitgangen, woordvolgorde en preposities (voorzetsels). Een bespreking van de belangrijkste partikels en hun functies is te vinden in INLEIDING GRAMMATICA I (I.B. Smits) aflevering 5 en 6. No の en to と zijn twee van dergelijke partikels.

Het partikel <u>no</u>
の

Het partikel no の geeft aan, dat het woord of de woordgroep die vóór no の staat, een bijvoegelijke bepaling is bij het woord na no の. De eenvoudigste vorm is de

genitiefrelatie.

B.v. Tagawa-san no hon, 田川さんの本 "Meneer Tagawa's boek" = "het boek van meneer Tagawa"

In ieder geval kwalificeert het woord of de woordgroep voor no het woord of de woordgroep die na no komt.

yama no kawa 山の川, "de rivier van de berg", beter: "de bergrivier"

De woorden naka 中, ue 上 en shita 下 zijn substantieven, die resp. "binnenkant", "bovenkant" en "onderkant" betekenen. Zij worden vaak in combinatie met no の gebruikt, en moeten dan resp. met "(binnen)in", "(boven)op" of "onder" worden vertaald.

Voorbeelden:

ie no naka "de binnenkant van het huis" betekent "in het huis"

ta no naka no ki 田の中の木 "de boom van de binnenkant van het rijstveld", d.w.z. "de boom in het rijstveld"

yama no ue no ki 山の上の木 "de bomen van de bovenkant van de berg", d.w.z. "de bomen op de berg"

yama no shita no kawa 山の下の小川 "de rivier van de onderkant van de berg", d.w.z. de rivier onder (of: aan de voet van) de berg"

Het partikel <u>to</u>
と

De grondbetekenis van het partikel to と is "(samen) met".

Wanneer het echter voorkomt tussen twee substantieven, dient het vertaald te worden met "en".

Indien men meerdere substantieven d.m.v. to と met elkaar wil verbinden, wordt to と na elk substantief herhaald, ook, eventueel, na het laatste.

B.v. sen to chihiro "Sen en Chihiro"

Morita-san to Yamashita-san no hon 森田さんと山下さんの本,

Morita-san to Yamashita-san to no hon 森田さんと山下さんの本

"de boeken van meneer Morita en Yamashita"

Indien twee of meer substantieven d.m.v. to と met elkaar zijn verbonden, hebben wij te maken met een **volledige** opsomming, d.w.z. een opsomming waarin alles genoemd wordt.

N.B. Het partikel to と in deze betekenis mag men alleen koppelen aan een substantief. Als men to と koppelt aan een werkwoord of een verbaal adjectief, krijgt het een andere betekenis!

Combinaties van partikels I

Twee partikels kunnen worden gecombineerd, b.v. in de vorm to no との. Beide hebben dan betrekking op hetzelfde substantief. Meestal behouden beide partikels in deze combinaties hun oorspronkelijke betekenis.

B.v. Yamada-san to no hanashi 山田さんとの話

"het gesprek van met meneer Yamada", d.w.z. "het gesprek met meneer Yamada"

Zie verder Les 13, Combinaties van partikels II.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0